Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par datorizētu sistēmu saziņai pārrobežu civilprocesos un kriminālprocesos (*e-CODEX* sistēma) un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1726"

(COM(2020) 712 final – 2020/345 (COD))

(2021/C 286/15)

Ziņotāja: ***Ozlem YILDIRIM***

Apspriešanās	Eiropas Komisija, 24.2.2021.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 2. punkts un 82. panta 1. punkts
Atbildīgā specializētā nodaļa	Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sanāksmē	31.3.2021.
Pieņemts plenārsesijā	27.4.2021.
Plenārsesija Nr.	560
Balsojuma rezultāts (par/pret/atturas)	247/0/3

1. **Secinājumi un ieteikumi**

1.1. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) atzinīgi vērtē ierosināto regulatīvo iniciatīvu, kas jāpapildina ar Eiropas Parlamenta priekšlikumiem. Sistēma *e-CODEX* radīs netiešu pozitīvu ietekmi, jo tā vienkāršo un paātrina pārrobežu tiesvedību un sadarbību, kas palīdzēs uzlabot arī vienotā tirgus darbību.

1.2. Jānorāda, ka *e-CODEX* aptver ne tikai e-tiesiskumu. Prognozējot nākotni, EESK iesaka iekļaut noteikumu, lai pavērtu iespēju citiem lietojumiem citās publiskās pārvaldes iestādēs, tostarp, piemēram, e-veselības pacienta karšu pārsūtīšanai.

1.3. EESK iesaka Komisijai regulas darbības jomā iekļaut mērogojamības aspektu. Līdz šim *e-CODEX* ir darbojies dažās dalībvalstīs, kuras ir šī projekta sākotnējās sponsorētājas. Taču pašreizējais projekts *e-CODEX* ir jāizvērš plašāk un tam arī turpmāk veiksmīgi jādarbojas visās dalībvalstīs, jo tāds ir ierosinātās regulas nolūks.

1.4. Sabiedrības, ekonomikas un administrācijas digitalizācija paātrinās, kopā veidojot vērienīgu mērķi, – ir vajadzīga skaidra saikne ar šo realitāti. *e-CODEX* sistēma citu iniciatīvu starpā ir svarīgs elements tiesu iestāžu digitālās sadarbības pasākumu kopumā un e-tiesiskuma digitālo pakalpojumu infrastruktūrā. Tā kā šī sistēma attiecas uz tiesiskumu un pamattiesībām, EESK uzskata, ka tai jābūt saistītai ar visaptverošo digitālo stratēģiju "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" ([1]), jo tas ir svarīgs aspekts, kas regulā skaidri nav minēts.

1.5. Tā kā *eu-LISA* nav regulatīva aģentūra, EESK uzskata, ka ierosinātās regulas 2. nodaļā ir jārisina jautājums par lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamību, dalībvalstu un citu attiecīgu ieinteresēto personu iesaistīšanos, kā arī par tās pārvaldībā iesaistīto struktūru pieņemto lēmumu nepieciešamo neatkarību.

1.6. Ņemot vērā, ka *e-CODEX* sistēmu veido programmatūras produktu kopums, ko var izmantot, lai izveidotu piekļuves punktu drošai saziņai, augstas drošības pakāpes garantēšanai jābūt svarīgam regulas mērķim, kas jāsaprot kā vajadzība izstrādāt drošības pasākumus, kas aizsargā individuālo tiesību neierobežotu īstenošanu.

([1]) COM(2020) 67 final.

1.7. EESK uzskata, ka reāla un plaša piekļuve digitālajam tiesiskumam ir aspekts, kuram vajadzētu pievērst lielāku uzmanību. *e-CODEX* sistēmas radītajiem ieguvumiem ir jābūt plašākiem par aspektiem, kas saistīti ar uzlabotu pārvaldību, darbību un komunikācijas spējām. EESK uzskata, ka digitālā tiesiskuma pilnveidošanas mērķis ir panākt, ka visiem iedzīvotājiem Eiropas Savienībā ir droša, uzticama un vienkārša piekļuve tiesu iestādēm.

1.8. EESK norāda uz pašreizējām bažām, ko dažādas ieinteresētās personas un dalībvalstis paudušas par to, vai *eu-LISA* pietiekami nodrošinās tiesu iestāžu neatkarības principu *e-CODEX* pastāvīgajā darbībā un turpmākā pilnveidē.

2. **Vispārīga informācija un Komisijas priekšlikuma kopsavilkums**

2.1. *e-CODEX* (e-tiesiskuma komunikācija ar tiešsaistes datu apmaiņas starpniecību) sistēma tika uzsākta atbilstīgi daudzgadu e-tiesiskuma rīcības plānam 2009.–2013. gadam ([2]), galvenokārt, lai sekmētu pārrobežu tiesvedības digitalizāciju un atvieglotu saziņu starp dalībvalstu tiesu iestādēm.

2.2. *e-CODEX* ir galvenais instruments, lai izveidotu sadarbspējīgu un decentralizētu komunikācijas tīklu starp valstu IT sistēmām pārrobežu civilprocesos un kriminālprocesos. Tas ir programmatūras kopums, kas padara iespējamu savienojumu starp valstu sistēmām, ļaujot lietotājiem, piemēram, tiesu iestādēm, praktizējošiem juristiem un sabiedrības locekļiem, ātri un droši sūtīt un saņemt dokumentus, juridiskas veidlapas, pierādījumus un citu informāciju. *e-CODEX* sistēmu veido programmatūras produktu kopums, kuru var izmantot, lai izveidotu piekļuves punktu drošai saziņai.

2.3. *e-CODEX* sistēma ir viena no galvenajām Komisijas e-tiesiskuma politikas sastāvdaļām tiesu pieejamības un efektivitātes uzlabošanai dalībvalstīs, un tā ir iekļauta Eiropas e-tiesiskuma daudzgadu rīcības plānā 2019.–2023. gadam ([3]). Tā ir arī apstiprināta kā galvenais drošas digitālās saziņas līdzeklis pārrobežu tiesu procesos Komisijas paziņojumā "Tiesu sistēmu digitalizācija Eiropas Savienībā – iespēju instrumentu kopums" ([4]). Saistībā ar digitālo vienoto tirgu, kura mērķis ir nodrošināt ātras, drošas un uzticamas infrastruktūras un pakalpojumus, e-tiesiskuma veicināšanas risinājumi bija iekļauti 2016. gada e-pārvaldes rīcības plānā ([5]).

2.4. *e-CODEX* sistēmu no 2010. līdz 2016. gadam izstrādāja 21 dalībvalsts, piedaloties arī trešām valstīm/teritorijām un organizācijām ([6]).

2.5. Pašlaik *e-CODEX* sistēmu pārvalda dalībvalstu un citu organizāciju konsorcijs, ko finansē, izmantojot ES dotāciju.

2.6. *e-CODEX* sistēma ir jāpārvalda tā, lai netiktu apdraudēta valstu tiesu iestāžu neatkarība.

2.7. Komisija ir iesniegusi priekšlikumu regulai par *e-CODEX* sistēmas izveidi ES līmenī un sistēmas darbības pārvaldību uztic Eiropas Savienības Aģentūrai lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*). Stabila *e-CODEX* sistēmas pārvaldība ļaus tai kļūt par noklusējuma sistēmu elektronisko ziņojumu apmaiņai tiesu iestāžu sadarbības nolūkā ES līmenī. Paredzēts, ka *eu-LISA* nepārņems *e-CODEX* sistēmu ātrāk par 2023. gada jūliju.

3. **Vispārīgas piezīmes**

3.1. EESK atzinīgi vērtē ierosināto regulatīvo iniciatīvu, kas jāpapildina ar Eiropas Parlamenta priekšlikumiem. Sistēma *e-Codex* radīs netiešu pozitīvu ietekmi, jo tā vienkāršo un paātrina pārrobežu tiesvedību un sadarbību, kas palīdzēs uzlabot arī vienotā tirgus darbību.

([2]) OV C 75, 31.3.2009., 1. lpp.
([3]) Regula (ES) 2018/1726.
([4]) COM(2020) 710 final.
([5]) COM(2016) 179 final.
([6]) Džērsija, Norvēģija, Turcija, Eiropas Advokatūru un juristu biedrību padome (*CCBE*) un Eiropas Savienības Notāru padome (*CNUE*).

3.2. Eiropa ir digitālās pārveides vadošais spēks. *e-CODEX* ir šādas pārveides katalizators Eiropā, dalībvalstīs un – kas ir svarīgi – starp tām. *e-CODEX* pārsniedz funkcionālās IT vajadzības, skarot tādus svarīgus faktorus kā saskaņošana, kultūra, cilvēktiesības un citi procesi, kas dalībvalstīm ir jāņem vērā sabiedrības un ekonomikas digitalizācijā.

3.3. Tā kā šī regula ļauj iedzīvotājiem izmantot uzlabotu pārrobežu tiesu iestāžu pieejamību, EESK uzskata, ka tajā ir arī īpaši jāņem vērā nepieciešamā dalībvalstu spēju stiprināšana un saskaņošana tiesu iestāžu sadarbības jomā. Tas sākas ar digitālo ekosistēmu, kas ir *e-CODEX* pamatā un kurai ir jārada sadarbspējīga un savstarpēji savienota vide. EESK vēlas norādīt, ka līdz šim IT ieviešana tiesu iestādēs Eiropā ir bijusi nevienāda. Tāpēc EESK uzskata, ka ir vajadzīga ciešāka valstu tieslietu nodaļu sadarbība un dažādu līmeņu konverģence visā Eiropas Savienībā, pilnībā ievērojot valstu sistēmu īpašās iezīmes, tostarp dažādo iesaistīto dalībnieku uzdevumus un pienākumus. Tehniskā līmenī ir jāgarantē, ka dalībvalstīm ir līdzīgas automatizācijas un tehniskās spējas pakāpes, lai apstrādātu un glabātu apjomīgus elektroniskos dokumentus, kā arī ļoti drošā veidā ir savstarpēji jāsavieno pakalpojumu sniedzēji.

3.4. Ļoti svarīgi ir veicināt iedzīvotāju, uzņēmumu un publiskā sektora iestāžu uzticēšanos pārrobežu elektroniskai saziņai. Ir pienācīgi jāņem vērā regulas ietekme uz elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai Eiropas vienotajā tirgū (*eIDAS*) un uz *e-CODEX* infrastruktūru un darbību. Tā kā *eIDAS* regulē elektroniskos parakstus, elektroniskos darījumus, iesaistītās struktūras un to procesus, EESK konstatē, ka *e-CODEX* darbojas kā efektīvs līdzeklis plašai komunikācijai. Tā infrastruktūrai jādarbojas atbilstoši *eIDAS* prasībām un jānodrošina droša sadarbspēja.

3.5. Jānorāda, ka *e-CODEX* aptver ne tikai e-tiesiskumu. Prognozējot nākotni, EESK iesaka iekļaut noteikumu, kas paredzētu iespēju citiem lietojumiem citās publiskās pārvaldes iestādēs, tostarp, piemēram, e-veselības pacienta karšu pārsūtīšanai. *e-CODEX* izmantošana arī ārpus e-tiesiskuma palīdzēs nodrošināt tā ilgtermiņa lietojumu un mudinās dalībvalstis veikt nepieciešamos ieguldījumus infrastruktūrā. Šajā nolūkā būtu vajadzīgi citi tiesību aktu priekšlikumi, jo izskatāmais priekšlikums regulē tikai tiesiskuma aspektus.

3.6. EESK atbalsta *e-CODEX* sistēmu, jo tā nodrošina informācijas un dokumentu drošu elektronisku pārsūtīšanu pārrobežu civilprocesos un kriminālprocesos. Kā norāda Komisija, šī regula ir vajadzīga galvenokārt divu iemeslu dēļ: 1) lai izveidotu un nodrošinātu *e-CODEX* sistēmas ilgtspēju ilgtermiņā un 2) lai uzticētu tās pārvaldību, turpmāko pilnveidi un uzturēšanu aģentūrai *eu-LISA*. Taču EESK norāda, ka digitālās tiesu sistēmas efektīvai pārvaldībai ir vajadzīga gan ilgtspējīga un stabila tehniskā arhitektūra, gan spēcīga pārvaldības infrastruktūra.

3.7. EESK iesaka Komisijai regulas darbības jomā iekļaut mērogojamības aspektu. Līdz šim *e-CODEX* ir darbojies dažās dalībvalstīs, kuras ir šī projekta sākotnējās sponsorētājas. Taču pašreizējais projekts *e-CODEX* ir jāizvērš un tam arī turpmāk veiksmīgi jādarbojas visās dalībvalstīs, jo tāds ir ierosinātās regulas mērķis. EESK uzsver, ka katrai dalībvalstij ir pienākums nodrošināt, ka valsts IT sistēmas un infrastruktūra darbojas labi, ir droša un ka tiek aizsargāti persondati un privātums.

3.8. EESK aicina Komisiju pētīt iespējas, kā struktūrām, kas darbojas ārpus Eiropas Savienības – it īpaši ES asociētajās valstīs – palīdzēt veidot *e-CODEX* sistēmas programmatūras produktu paketi. Projekta darbības jomas paplašināšana, kurai būtu jābūt balstītai uz skaidru līdzfinansējuma modeli, sniegtu ieguvumus visām iesaistītajām pusēm. Būtu jāņem vērā vajadzība nodrošināt sistēmas mērogojamību un darbību.

4. **Īpašas piezīmes**

4.1. *Saskaņošana un atbilstība galvenajām ES stratēģijām*

4.1.1. Paātrinās sabiedrības, ekonomikas un administrācijas digitalizācija, un tas ir vērienīgs mērķis, tādēļ ir vajadzīga skaidra saikne ar šo realitāti. *e-CODEX* sistēma citu iniciatīvu starpā ir svarīgs elements tiesu iestāžu digitālās sadarbības pasākumu kopumā un e-tiesiskuma digitālo pakalpojumu infrastruktūrā. Tā kā *e-CODEX* attiecas uz tiesiskumu un pamattiesībām, EESK uzskata, ka tai jābūt saistītai ar visaptverošo digitālo stratēģiju "Eiropas digitālās nākotnes veidošana" ([7]), jo tas ir svarīgs aspekts, kas regulā skaidri nav minēts.

4.1.2. EESK uzskata, ka gaidāmajā likumdošanas iniciatīvā par mākslīgo intelektu, ar ko Komisija nāks klajā 2021. gada pavasarī ([8]), ir īpaši jāskata mākslīgā intelekta risinājumu loma e-tiesiskuma risinājumu iespējošanā un riski, kas saistīti ar mākslīgā intelekta risinājumu izmantošanu tiesu iestādēs. Šādi iespējami lietojumi ietver "prognozējošo tiesiskumu" un ar to saistītos sarežģījumus, tiešsaistes strīdu izšķiršanas platformu izmantošanu un algoritmu izmantošanu krimināllizmeklēšanā.

4.1.3. EESK atzīst, ka *e-CODEX* sistēmā nav paredzēts izmantot mākslīgo intelektu. Taču mākslīgais intelekts tiesu sistēmās tiek izmantots arvien vairāk. Ņemot vēra netiešo saikni, EESK iesaka Koordinētā mākslīgā intelekta plāna ([9]) pirmajā pārskatīšanā, kas plānota 2021. gada pirmajā ceturksnī, izskatīt mākslīgā intelekta, digitālā tiesiskuma un *e-CODEX* sistēmas savstarpējo saistību.

4.2. *Efektīva e-CODEX pārvaldība un e-CODEX darbības aspekti*

4.2.1. Tā kā *eu-LISA* nav regulatīva aģentūra, EESK uzskata, ka ierosinātās regulas 2. nodaļā ir jārisina jautājums par lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamību, dalībvalstu un citu attiecīgu ieinteresēto personu iesaistīšanos, kā arī par tās pārvaldībā iesaistīto struktūru pieņemto lēmumu nepieciešamo neatkarību. Tā kā būs kāda galvenā *e-CODEX* potenciālo lietotāju grupa, gan politikas, gan īstenošanas līmenī varētu iekļaut juristu līdzdalību, lai reaģētu, piemēram, uz vajadzību nodrošināt, ka *e-CODEX* atbalsta visām pusēm vienlīdzīgus apstākļus piekļūstamības ziņā un atbilst juristu prasībām. Tāpēc ne tikai jākonsultējas ar praktizējošiem tiesu juristiem, bet viņi būtu arī strukturāli jāiesaista.

4.2.2. Darbības līmenī EESK uzsver, ka ir vajadzīgi daži precizējumi, piemēram, attiecībā uz iekšlietu stingru norobežošanu un vienota kontaktpunkta jautājumu. Ir jāsaskaņo arī formāti pierādījumu iesniegšanai un apmaiņai starp jurisdikcijām.

4.2.3. Attiecībā uz *eu-LISA* ir jānodrošina gan pietiekami cilvēkresursi, gan pietiekami finanšu resursi. Lai uzsvērtu šo aspektu, EESK atkārtoti iesaka nodrošināt nepieciešamo *eu-LISA* personāla – it sevišķi IT darbinieku – apmācību ([10]), kurā būtu jāietver pienācīga izpratne par to, kā *e-CODEX* sistēmas pārvaldībā ir jānodrošina tiesu iestāžu neatkarība un tiesības uz taisnīgu tiesu. To var sīkāk izklāstīt ierosinātās regulas 13. pantā.

4.3. *Augsta drošības pakāpe, lai aizsargātu tiesības un brīvības*

4.3.1. Tā kā *e-CODEX* sistēmu veido programmatūras produktu kopums, ko var izmantot, lai izveidotu piekļuves punktu drošai saziņai, par svarīgu regulas mērķi ir jāizvirza augstas drošības pakāpes garantēšana, kas jāsaprot kā vajadzība izstrādāt drošības pasākumus, kuri aizsargā individuālo tiesību neierobežotu īstenošanu ([11]). EESK arī uzskata, ka *e-CODEX* regulas 2. nodaļā ir jāuzsver, ka jau ir noslēgts aģentūras *eu-LISA* un ES Kiberdrošības aģentūras (*ENISA*) sadarbības līgums ([12]).

([7]) COM(2020) 67 final.
([8]) https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/eu-affairs/20201208STO93329/coming-up-eu-spearheads-efforts-for-recovery-in-2021
([9]) COM(2018) 795 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/ALL/?uri=CELEX:52018DC0795.
([10]) OV C 283, 10.8.2018., 48. lpp.
([11]) Atzinums EESC-2020-05923 pieņemts 2021. gada aprīļa plenārsesijā (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 76. lpp.).
([12]) https://www.enisa.europa.eu/publications/artificial-intelligence-cybersecurity-challenges

4.3.2. Digitālajiem risinājumiem ir jānodrošina augsts privātuma un datu aizsardzības līmenis. Augsta drošības pakāpe ietver arī saskaņotas datu aizsardzības nodrošināšanu valstu līmenī. EESK atkārtoti norāda, ka datu pārziņiem dalībvalstīs ir jāievieš piemēroti tehniskie un organizatoriskie pasākumi, efektīvi jāīsteno datu aizsardzības principi un jānodrošina pietiekami finanšu resursi, lai tas būtu iespējams.

4.3.3. Ar drošību saistītie riski kļūst arvien neprognozējamāki. EESK atzīst, ka riska izvērtēšana un riska mazināšana ir *eu-LISA* ikgadējā plānošanas, automātisko darbību un ziņošanas cikla centrā. EESK uzskata, ka papildus riska mazināšanas stratēģijām un "lielāko risku" kartēšanai *eu-LISA* varētu nostiprināt savu satvaru, kartējot iespējamus riskus ar negaidītiem rezultātiem. Tas to padarīs par vēl noturīgāku un prognozējošu aģentūru.

5. **Pamattiesību ievērošana**

5.1. *Tiesu iestāžu digitālā pieejamība visiem – līdzeklis vienlīdzības un nediskriminēšanas nodrošināšanai*

5.1.1. EESK uzskata, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš vēl vienam aspektam – faktiskai un plašai digitālā tiesiskuma pieejamībai. *e-CODEX* sistēmas sniegtajiem ieguvumiem ir jābūt plašākiem par aspektiem, kas saistīti ar uzlabotu pārvaldību, darbību un komunikācijas spējām. EESK uzskata, ka digitālā tiesiskuma pilnveidošanas mērķis ir panākt, ka visiem iedzīvotājiem Eiropas Savienībā ir droša, uzticama un vienkārša piekļuve tiesu iestādēm. Lai novērstu diskrimināciju un nevienlīdzību, regulas pamatā ir jābūt vienlīdzīgai piekļuvei. EESK iesaka *e-CODEX* regulā labāk uzsvērt to, ka iedzīvotājiem ir jāgūst patiess labums no vienlīdzīgas un efektīvas juridiskās aizsardzības un piekļuves e-tiesiskumam un no saistītajiem digitālajiem pakalpojumiem.

5.1.2. Sistēmas *e-CODEX* nodrošinātajām priekšrocībām ir jāsasniedz plašāka sabiedrība un jākalpo tās interesēm. Plašākā skatījumā tiesu un pārrobežu iestādes nav vienīgās ieinteresētās personas. Vidē, kurā *e-CODEX* darbojas, ir jāiekļauj ne tikai tiesu iestādes un *e-CODEX* piekļuves punkti, bet arī dažādi dalībnieki – iedzīvotāji, tiesas, tiesu darbinieki, citi administratīvie un IKT darbinieki, tiesībaizsardzības aģentūras, notāri, digitālās kriminālistikas eksperti, juristi un trešās puses, kas no sistēmas gūst tiešu vai netiešu labumu.

5.1.3. Turklāt, ņemot vērā *e-CODEX* sistēmas nozīmīgumu efektīvas tiesu iestāžu pieejamības nodrošināšanā iedzīvotājiem un uzņēmumiem, būtu jāiekļauj arī atsauce uz procesuālo tiesību aizsardzību.

5.2. *Tiesu iestāžu neatkarības ievērošana un tiesības uz taisnīgu tiesu*

5.2.1. Tiesu iestāžu neatkarība ir varas dalīšanas principa pamatelements un viens no galvenajiem tiesiskuma principiem. Tehnoloģiju izmantošana nedrīkstētu kaitēt konsekventai tiesiskuma īstenošanai. Šā iemesla dēļ EESK aicina Komisiju veikt pienācīgu novērtējumu par to, vai valstu e-tiesiskuma sistēmu savstarpējai savienošanai izmantotā sistēma spēj nodrošināt atbilstību taisnīgas tiesas un pienācīga procesa principiem. Konkrēti, šādi aizsardzības pasākumi ir piemērojami gadījumā, ja *e-CODEX* tiks nodots aģentūrai *eu-LISA*.

5.2.2. EESK norāda uz pašreizējām bažām, ko dažādas ieinteresētās personas un dalībvalstis paudušas par to, vai *eu-LISA* pietiekami nodrošinās tiesu iestāžu neatkarības principu *e-CODEX* pastāvīgajā darbībā un turpmākā pilnveidē. Pašreizējie priekšlikuma noteikumi, kuros minēta tiesu varas neatkarība, nav apmierinoši. Ņemot vērā šā principa nozīmīgumu, ir vajadzīgs spēcīgāks formulējums. Turklāt EESK lūdz precizēt, kā ierosinātā *e-CODEX* pārvaldības struktūra nodrošinās šā principa faktisku īstenošanu.

5.3. *Pamattiesību ievērošana un atsauce uz tām*

5.3.1. EESK uzsver, ka šajā regulā ir jāievēro pamattiesības un jāņem vērā principi, kas atzīti, piemēram, Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un dalībvalstu konstitūcijās. Tas ietver tiesības uz drošību, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, kā arī un likumības un proporcionalitātes principus. EESK norāda, ka minēto tiesību aizsardzība ir atkarīga arī no tā, ar kādiem nosacījumiem var notikt iejaukšanās šajās tiesībās, un no tā, kurš par to pieņem lēmumu.

5.3.2. Digitālo tehnoloģiju izmantošana nedrīkstētu vājināt tiesības uz taisnīgu tiesu un efektīvu tiesību aizsardzību. Īpaši svarīgi tas ir attiecībā uz: abu pušu vienlīdzīgām iespējām sevi aizstāvēt (procesuālo tiesību vienlīdzība); tiesībām zināt par visiem iesniegtajiem pierādījumiem un apsvērumiem un tos komentēt (strīdu izskatīšana); tiesībām uz atklātu uzklausīšanu; kriminālprocesos – uz neiejaukšanos aizstāvības tiesībās.

5.3.3. Priekšlikumā ir jāiekļauj īpaša atsauce uz ES Pamattiesību hartas VI sadaļu "Tiesiskums" un uz tās 47. panta piemērojamību.

Briselē, 2021. gada 27. aprīlī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Christa SCHWENG